

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูง มีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ การสร้างงาน และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง รวมไปถึงการค้าและการลงทุน เมื่อประเทศประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศสามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็วกว่าภาคผลิตและบริการอื่นๆ (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 : 5)

ในภาพรวม สถานการณ์ทางการเมืองยังคงส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวสถานการณ์ทางการเมืองที่ยังไม่นิ่ง ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดความรุนแรงหรือไม่ ทำให้สถานการณ์การท่องเที่ยวของไทยในช่วงระยะเวลาต่อไปมีความท้าทายมากขึ้น สถานการณ์ทางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 การเมืองได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยว และภาพลักษณ์ของประเทศนับตั้งแต่การเกิดรัฐประหาร ในปี 2549 การปิดท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ในระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน - 3 ธันวาคม 2551 และเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ระหว่างวันที่ 8-14 เมษายน 2552 ทำให้นักท่องเที่ยวขาดความมั่นใจ ส่งผลให้จำนวนการเดินทางเข้าประเทศไทย ของนักท่องเที่ยวลดลงอย่างรุนแรง ถึงแม้จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ 4 ของปี 2552 แต่วิกฤตทางการเมืองที่เกิดขึ้นในเดือนมีนาคม - เมษายน 2553 ได้ส่งผลให้สถานการณ์ท่องเที่ยวเลวร้ายลงอีก จากการเผยแพร่ข่าวไปทั่วโลก รวมทั้งการออก Travel Warning ของประเทศต่างๆ เพื่อแจ้งเตือนประชาชนถึงความเสี่ยงในการเดินทางมาประเทศไทย ส่งผลลบต่อภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยของประเทศไทย

ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาวิกฤตและ การเผชิญหน้ากับ ความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยวในช่วงระยะเวลา 4-5 ปี ที่ผ่านมา ทั้งวิกฤตการณ์โรคซาร์ส (SARS) เหตุการณ์สึนามิ (Tsunami) การรัฐประหาร การเกิดวิกฤตราคาน้ำมัน โรคระบาดไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่ 2009 เป็นเงื่อนไขข้อจำกัดในการรักษาตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ โดยผลกระทบจากวิกฤตในแต่ละ

ครั้งได้ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างเด่นชัด เช่น ภายหลังจากเกิดเหตุวิกฤตการณ์โรคซาร์สส่งผลให้นักท่องเที่ยวลดลงถึง 50% ภายใน 3 เดือน เหตุการณ์สึนามิส่งผลให้นักท่องเที่ยวลดลง 30% ภายใน 2 เดือน อย่างไรก็ตามพบว่าภายหลังจากเกิดวิกฤตในประเทศไทยก็มีแนวโน้มที่นักท่องเที่ยวจะกลับเข้ามาท่องเที่ยวอีกครั้งในระยะเวลาไม่นานนัก (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 : 9)

มุมมองในด้าน ทรัพยากร การท่องเที่ยวจะเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญในการชักจูงใจนักท่องเที่ยวให้เข้าท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งแต่ละท้องถิ่นสร้างสมมาเป็นระยะเวลายาวนาน และสามารถสร้างรายได้หล่อเลี้ยงชุมชนในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังมีส่วนสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีอีกด้วย จะเห็นได้ว่าภาครัฐยังคงให้ความสำคัญกับเรื่องของการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เห็นได้ชัดด้วยการจัดตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อดูแลภารกิจด้านการท่องเที่ยวและการกีฬาของประเทศโดยเฉพาะ ทำให้การท่องเที่ยวมีระบบในการส่งเสริมและการบริหารจัดการที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น ซึ่งดร.ชนิษฐ์วัฒน์คุณภาพของทรัพยากรและระบบการท่องเที่ยวคือ จำนวนของนักท่องเที่ยว ฉะนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในเบื้องต้นคงต้องปรับปรุงส่วนต่างๆของปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น การมีสื่อที่มีประสิทธิภาพในการสร้างการรับรู้และสามารถใช้งานได้สะดวกและรวดเร็วในการ แนะนำข้อมูลด้านต่างๆ เช่น ที่ตั้ง จุดเด่น ความน่าสนใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้ทราบ

ในด้านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในการพัฒนาผลงาน วิจัย สร้างวัฒนธรรม และองค์ความรู้ ผู้การพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนงานพัฒนาภูมิปัญญาไทยสู่สากล โดยคณะวิทยาการจัดการได้สนองนโยบายในรูปแบบของการพัฒนางานวิจัยที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยนโยบายในการบริหารจัดการของคณะวิทยาการจัดการยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ ยกคุณภาพและมาตรฐานงานวิจัย สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยกลยุทธ์ในการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยสู่สากลร่วมด้วยจัดกระบวนการส่งเสริมการวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่น

พื้นที่หนึ่งในแผนการพัฒนาศูนย์การศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งส่งเสริมงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คือ จังหวัดสมุทรสงคราม ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ 65 กิโลเมตร มีขนาด ลักษณะภูมิประเทศ เป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ มีชายฝั่งทะเลติดอ่าวไทยไม่มีภูเขาหรือเกาะ มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มริมทะเล มีพื้นที่ติดกับ อ่าวไทย จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าการเกษตรที่สำคัญหลายชนิด ตลอดจนภาคการประมง

และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม การประมง และอุตสาหกรรมขนาดเล็ก และในอำเภอบางคนที่พื้นที่พร้อมไปด้วยสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ศาสนสถานวัฒนธรรมที่ยังอนุรักษ์รูปแบบดั้งเดิมไว้อย่างน่าชื่นชม พื้นที่อำเภอบางคนที่จังหวัดสมุทรสงคราม จึงเป็นแหล่งรวมของมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่ชาวไทยทุกคนภาคภูมิใจและควรได้รับการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาครั้งนี้จะสามารถ รวบรวมข้อมูลด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในอำเภอบางคนที่จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปใช้เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเป็นข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

การวิจัย เรื่อง ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว อำเภอบางคนที่จังหวัดสมุทรสงคราม(The attention for tourism resources of tourists in Bangkotee Samut Songkhram.)

ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม

1.3 ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว อำเภอบางคนที่จังหวัดสมุทรสงคราม(The attention for tourism resources of tourists in Bangkotee Samut Songkhram.) ผู้วิจัยมีขอบเขต ในการวิจัยดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งสำรวจข้อมูลด้าน ศึกษาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว และความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม

1.3.2 ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม

1.3.3 พื้นที่ที่จะศึกษาวิจัย

พื้นที่อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม

1.3.4 ระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในช่วงเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม 2554 โดยดำเนินการ ศึกษา ข้อมูลเบื้องต้น จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทำการ ออกแบบเครื่องมือ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ทำการ เก็บข้อมูล จากนักท่องเที่ยวจำนวน 420 ชุด แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ อภิปรายและสรุปผล

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัย เรื่อง ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม(The attention for tourism resources of tourists in Bangkontee Samut Songkhram.) ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ได้รับข้อมูลทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม
2. ได้รับทราบข้อมูลด้านความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม

การที่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม นั้นทำให้ประชาคมในท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สามารถที่จะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการ พัฒนาการให้ บริการด้านการท่องเที่ยว และสามารถ แก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นให้กับนักท่องเที่ยวได้ตรงตามความ สนใจ ของนักท่องเที่ยวมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม

1.5 นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

การวิจัย เรื่อง ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม(The attention for tourism resources of tourists in Bangkotee Samut Songkhram.) ผู้วิจัยมีศัพท์ปฏิบัติการวิจัยที่ต้องนิยาม ดังต่อไปนี้

1. **แหล่งท่องเที่ยว** หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม แหล่งขายสินค้าอุปโภคบริโภคหรือสถานบันเทิงในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม
2. **พื้นที่** หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
3. **แหล่งท่องเที่ยวศาสนสถานและโบราณสถาน** หมายถึง สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาอันได้แก่ วัด มัสยิด โบสถ์ใน คริสตจักร หรือสถานที่ ประเภทวัง พระราชวัง ตำหนักของพระมหากษัตริย์ มีอายุการก่อสร้างมากกว่า 100 ปีและมีความสำคัญกับกรุงเทพมหานครและประเทศในด้านของประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม
4. **แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ** หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือเกิดจากการก่อสร้างขึ้นแล้วมีความสวยงาม กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไป
5. **แหล่งท่องเที่ยว ทางศิลปวัฒนธรรม** หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมหรือผลิตภัณฑ์ที่ส่งเสริมและแสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีการประดิษฐ์ สืบทอด เผยแพร่กันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
6. **แหล่งขายสินค้าอุปโภคบริโภค** หมายถึง แหล่งที่มีการจำหน่ายและซื้อสินค้าทั้งที่เป็นเครื่องอุปโภค บริโภคและ ของที่ระลึกต่างๆ ที่เป็นผลผลิตมาจากฝีมือหรือภูมิปัญญาของประชาชนในท้องถิ่น
7. **ความสนใจ** หมายถึง ทักษะคติและพฤติกรรมที่แสดงออกในรูปแบบของท่องเที่ยว